

Анонимизиран текст

Превод

C-266/19 – 1

Дело C-266/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

29 март 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Bundesgerichtshof (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 март 2019 г.

Жалбоподател:

EIS GmbH

Ответник:

TO

BUNDESGERICHTSHOF (ФЕДЕРАЛЕН ВЪРХОВЕН СЪД)

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

[...]

В правния спор между

EIS GmbH, [...]

ищец, ответник по насрещния иск и ищец производството по ревизионно
обжалване,

[...]

и

TO, [...]

ответник, ищец по насрещния иск и ответник в производството по ревизионно обжалване,

[...]

[Ориг. 2]

В съдебно заседание от 20 декември 2018 г. първо гражданско отделение на Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд), [...]

определи:

- I. Спира производството по делото.
- II. До Съда на Европейския съюз се отправят следните преюдициални въпроси, свързани с тълкуването на член 6, параграф 1, буква з) и параграф 4 във връзка с част А от приложение I към Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно правата на потребителите (ОВ L 304, 2011 г., стр. 64):
 1. „Има“ ли телефонен номер по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ съгласно част А от приложение I към Директива 2011/83/ЕС, когато търговецът посочва телефонния номер в рамките на изискуемата по закон служебна информация („Impressum“) или ясно и недвусмислено представя телефонния номер на началната страница на своя уебсайт?
 2. „Има“ ли телефонен номер по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ съгласно част А от приложение I към Директива 2011/83/ЕС, когато търговецът използва телефонната линия за целите на стопанската си дейност, но не и за сключване на договори от разстояние, и поради това не я предоставя за прекратяването с обратно действие на договори от разстояние под формата на приемане на заявления за отказ? **[Ориг. 3]**

Мотиви

- 1 I. С писмо от 29 декември 2014 г. от своя адвокат ищецът предупреждава ответника, който е негов конкурент при продажбата на еротични стоки по интернет, че ще предяви иск поради използването на погрешни указания за отказ и рекламирането с резултат от изпитвания. Той иска от ответника да се задължи да преустанови нарушението, за неспазването на което задължението е предвидена санкция, както и да му възстанови разходите за отправяне на предупреждението в размер на 612,80 EUR.

- 2 На 8 януари 2015 г. ответникът подписва декларация за преустановяване на нарушението, чието неспазване се наказва. С писмо от своя адвокат от 12 януари 2015 г. той отправя от своя страна предупреждение до ищеца, като твърди, че в указанията за отказ на своя уебсайт ищецът не е посочил телефонен номер. Той определя адвокатските разноски за изготвяне на предупредителното писмо също на 612,80 EUR и обявява, че с претенцията си за възстановяване на разноските извършва приспадане с претенцията на ищеца за възстановяване на разноските в предупредителното му писмо от 29 декември 2014 г.
- 3 С подадения след това иск ищецът иска да се установи, че ответникът няма предявените с предупредителното писмо от 12 януари 2015 г. претенции за преустановяване на нарушение и за възстановяване на разноски. Освен това той е поискал плащането на разноските за изпращането на предупредителното му писмо от 29 декември 2014. Ищецът твърди, че е посочил използвания от него телефонен номер в изискуемата по закон служебна информация на своя уебсайт. Този телефонен номер бил посочен освен това в долната част на началната страница на този уебсайт.
- 4 Ответникът предявява с насрещен иск съдържащата се в предупредителното писмо от 12 януари 2015 г. претенция за преустановяване на нарушение.
- 5 Поради това ищецът обявява, че спорът е уреден по отношение на искането му да се установи, че тази претенция за преустановяване на нарушение не съществува. **[Ориг. 4]**
- 6 Landgericht (областният съд) отхвърля иска и уважава насрещния иск. Апелативният съд по същество отхвърля въззивната жалба на ищеца.
- 7 С допуснатата от апелативния съд ревизионна жалба, чието отхвърляне се иска от ответника, ищецът поддържа направените от него без успех пред по-долните инстанции искания във връзка с иска и насрещния иск.
- 8 II. Уважаването на ревизионната жалба на ищеца зависи от това дали указанията за отказ, използвани на уебсайта на ищеца и оспорени от ответника, нарушават член 312d, параграф 1, първо изречение от Bürgerliches Gesetzbuch (Германски граждански законник, наричан по-нататък „BGB“) и член 246a, параграф 1, алинея първа, изречение първо, точка 1 и изречение 2 във връзка с приложение 1 към Einführungs-gesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Въвеждащ закон към германския Граждански законник, наричан по-нататък „EGBGB“) и поради това съгласно член 3 и член 4, точка 11 от Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb aF (Закон срещу нелоялната конкуренция, по-стара редакция, наричан по-нататък „UWG“) нарушава конкуренцията. Това зависи от тълкуването на член 6, параграф 1, буква з) и параграф 4 във връзка с част А от приложение I към Директива 2011/83/ЕС относно правата на потребителите (наричана по-нататък „Директива 2011/83“). Поради това преди постановяване на решение по

ревизионната жалба производството трябва да бъде спряно и в съответствие с член 267, параграф 1 ДФЕС до Съда на Европейския съюз да бъде отправено преюдициално запитване.

- 9 1. По силата на член 312g, параграф 1 от BGB потребителите имат право на отказ по член 355 от BGB при договори извън търговския обект (член 312b от BGB) и при договори от разстояние (член 312c от BGB). Съгласно член § 312d, параграф 1, първо изречение от BGB и член 246a, параграф 1, втора алинея, първо изречение, точка 1 от EGBGB търговците са длъжни да информират потребителите относно условията, сроковете и производството за упражняване на полагащото им се съгласно член 312g, параграф 1 от BGB право на отказ по член 355, параграф 1 от BGB. В съответствие с член 246a, параграф 1, втора алинея, второ изречение от EGBGB търговецът може да изпълни това свое задължение за предоставяне на информация, като представи на потребителя под формата на текст предвидения в приложение 1 надлежно попълнен образец на указанията за отказ. Образецът на указанията за отказ съдържа следния текст: „За да упражните правото си на отказ, трябва да ни уведомите (2) [Ориг. 5] за решението си да се откажете от договора с недвусмислено заявление (например писмо, изпратено по пощата, факс или електронна поща)“. В точка 2. от образца на указанията за отказ се казва: „Попълнете Вашето име, географски адрес и, ако имате такива, телефонен номер, факс и електронен адрес“.
- 10 Споменатите по-горе разпоредби служат за транспонирането на член 6, параграф 1, буква з) и параграф 4 във връзка с част А от приложение I към Директива 2011/83 в германското право и поради това следва да се тълкуват в съответствие с тях. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно член 4 и съображение 7 от Директива 2011/83 последната има за цел пълна хармонизация на обхванатите от нея аспекти на защитата на потребителите. Ето защо в тази област държавите членки не могат нито да запазват, нито да въвеждат повече или по-малко строги разпоредби [...]. Разглежданите в настоящия случай разпоредби от Директивата съвпадат по същество със съответната правна уредба, съдържаща се в германското право, и гласят следното.
- 11 Преди потребителят да се обвърже с договор от разстояние или договор извън търговския обект, съгласно член 6, параграф 1, буква з) от Директива 2011/83/ЕС когато съществува право на отказ търговецът предоставя на потребителя информация относно условията, срока и начина за неговото упражняване в съответствие с член 11, параграф 1 от Директивата. Съгласно член 6, параграф 4, първо изречение от Директива 2011/83/ЕС тази информация може да бъде предоставена посредством стандартните указания за отказ, предвидени в приложение I, част А. Ако търговецът е предоставил надлежно попълнен този формуляр на потребителя, той е изпълнил задължението си за предоставяне на информация. Стандартните указания за отказ съдържат следния текст: „За да упражните правото си на отказ, трябва

да ни уведомите (2) за решението си да се откажете от договора с недвусмислено заявление (например **[Ориг. 6]** писмо, изпратено по пощата, факс или електронна поща)“. В точка 2. от образца на указанията за отказ по част А от приложение I се казва: „Попълнете Вашето име, географски адрес и, ако имате такива, телефонен номер, факс и електронен адрес“.

- 12 2. В настоящия случай ищецът е използвал стандартното заявление за отказ, за да изпълни задължението си за предоставяне на информация. Той не е посочил телефонен номер в предвиденото за тази цел място в информационния формуляр, въпреки че според констатациите на въззивната инстанция безспорно поддържа телефонна линия за целите на стопанската си дейност. В тази връзка според констатациите на въззивната инстанция ищецът твърди, че в рамките на изискуемата по закон служебна информация е посочил телефонен номер; освен това използваният от него телефонен номер бил представен ясно и недвусмислено в долната част на началната страница на неговия уебсайт. В допълнение, в мотивите на ревизионната си жалба ищецът се позовава на твърдението си, което е представил пред първоинстанционния съд и което не е оспорено от ответника, че не сключвал договори по телефона; той смята, че поради тази причина не трябва да предоставя телефонна линия за прекратяване с обратно действие на договори от разстояние под формата на приемане на заявления за отказ.
- 13 а) Поради това възниква въпросът дали „има“ телефонен номер по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ по част А от приложение I към Директива 2011/83, когато търговецът посочва телефонния номер в рамките на изискуемата по закон служебна информация („Impressum“) или го представя ясно и недвусмислено на началната страница на своя уебсайт (първи преюдициален въпрос). Запитващата юрисдикция счита, че на този въпрос следва да се отговори утвърдително.
- 14 Търговец, който посочва телефонен номер в рамките на изискуемата по закон служебна информация („Impressum“) или го представя ясно и недвусмислено на началната страница на своя уебсайт, създава у потребителите впечатление, че те могат да се свързват с него на този номер и да правят изявления спрямо него. Ако чрез съответно указание такъв търговец **[Ориг. 7]** не поясни, че този телефонен номер не е предназначен за приемане на заявления за отказ, той трябва да отговори на създаденото от него очакване, че този телефонен номер може да се използва и за подаване на заявления за отказ. В такъв случай по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ по част А от приложение I към Директива 2011/83 такъв телефонен номер „има“ и той трябва да бъде включен в предвидената за това част на стандартните указания за отказ.
- 15 б) На следващо място се поставя въпросът дали „има“ телефонен номер по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ по част А от приложение I към Директива 2011/83, когато търговецът използва телефонната линия за целите на стопанската си дейност, но не и за

сключване на договори от разстояние и поради това не я предоставя и за прекратяването с обратно действие на договори от разстояние под формата на приемане на заявления за отказ (втори преюдициален въпрос). Според запитващата юрисдикция на този въпрос също трябва да се отговори утвърдително.

- 16 Телефонен номер по смисъла на указанието за попълване на стандартните указания за отказ по част А от приложение I към Директива 2011/83 „има“, когато търговецът използва този телефонен номер за целите на търговската си дейност. Обстоятелството, че търговецът не използва този ползван за търговската му дейност телефонен номер за сключването на договори от разстояние, не е основание той да не предоставя този телефонен номер за приемането на заявления за отказ.
- 17 На направената по-горе преценка не противоречат съображенията, поради които в преюдициалното запитване „система за обаждане по телефона в отговор на предшествашо позвъняване“ запитващата юрисдикция е приела за съмнително дали и такива средства за комуникация, които се използват изключително за други цели, различни от контакта с потребители във връзка със сключване на договори от разстояние, трябва да се разглеждат като налични в предприятието по смисъла на член 6, параграф 1, буква в) от Директива 2011/83 ([...]**[Ориг. 8]**[...] дело C-649/17).
- 18 По това дело запитващата юрисдикция приема, че срещу подобно тълкуване на уточнението „ако съществува такъв“ говори обстоятелството, че в случая при започване на дейност по продажба чрез договор от разстояние търговецът на практика би бил задължен да промени организацията на търговската си дейност и евентуално да наеме на работа други сътрудници, за да може чрез досегашните телефонни или факс линии, които са служили изключително за комуникацията с търговци и власти, да бъдат обслужвани и запитванията от потребители във връзка със сключването на договори от разстояние. Приемането на такова широкообхватно задължение за информиране неизбежно би довело до намеса в свободата на търговеца да определя организацията на търговската си дейност, която е защитена съгласно член 16 и член 17, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Въпреки това когато при сключването на договори от разстояние търговецът използва други средства за комуникация, които сами по себе си отговарят на потребностите на потребителите от бързо установяване на контакт и ефективно общуване по смисъла на член 6, параграф 1, буква в) от Директива 2011/83, в противоречие на изразената в съображение 4 от тази директива цел да се гарантира справедлив баланс между високо равнище на защита на потребителите и конкурентоспособност на предприятията би било изразът „ако има такъв“ да се разбира в смисъл, че търговецът трябва да предоставя информация чрез всяко вече налично в предприятието средство за комуникация, независимо дали го използва за продажба на своите продукти чрез договори от разстояние [...].

- 19 Разгледаната дотук от запитващата юрисдикция проблематика засяга уредените в член 6, параграф 1, буква в) от Директива 2011/83 общи преддоговорни задължения за предоставяне на информация, които трябва да бъдат изпълнявани от специално обучени за това сътрудници при евентуални запитвания от потребители във връзка със сключването на договори от разстояние **[Ориг. 9]**. За разлика от това, в спорния случай става въпрос само за неприемането на заявления за отказ в предприятието на ищеца и на документите, свързани с тях. По принцип тези дейности не са свързани с по-големи разноси за предприятието, към което е адресирано заявлението за отказ, отколкото в случаите, в които отказът се прави чрез писмо или чрез връщането на стоката, придружена със съответно изявление. Поради това в разглежданата фактическа ситуация не са налице съмненията, които са мотивирали запитващата юрисдикция да отправи преюдициално запитване [...] [по дело C-649/17] с оглед на въпроса дали и такива средства за комуникация, които до този момент търговецът е използвал изключително за други цели, като например за комуникация с търговци или държавни органи, следва да се разглеждат като налични в предприятието.

[...]